

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор закладу

О.САМОЙЛОВА

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Комунального закладу «Шипуватський ліцей
ім.Героя Радянського Союзу І.М.Заболотного
Великобурлуцької селищної ради»
Харківської області

I. Загальні положення

1. 1.1. Положення про дотримання академічної доброчесності (далі - Положення) у КЗ «Шипуватський ліцей ім.Героя Радянського Союзу І.М.Заболотного Великобурлуцької селищної ради Харківської області (далі - ліцей) встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», Законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного кодексу України, Статуту ліцею, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів в освітній сфері, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету ліцею.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють, співробітників ліцею).

II. Принципи, норми етики та академічної доброчесності закладу

2.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** –оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.4. Кожен член спільноти ліцею наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор ліцею або особа за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

ІІІ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Академічна доброчесність забезпечується:

3.1. Усіма співробітниками та учасниками освітнього процесу ліцею шляхом:

- 3.1.1. Уникнення провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями.
- 3.1.2. Дотримання норм Конституції України.
- 3.1.3. Дотримання Статуту ліцею та Правил внутрішнього розпорядку.
- 3.1.4. Дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти.
- 3.1.5. Збереження, поліпшення та раціонального використання навчально – матеріальної бази закладу.
- 3.1.6. Культури зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу.

3.1.7. Дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації ліцею загалом.

3.1.8. Надання достовірної інформації.

3.1.9. негайного повідомлення адміністрації закладу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

3.1.10. Відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2. Педагогічними працівниками шляхом:

3.2.1. Якісного, вчасного та результативного виконання своїх функціональних обов'язків.

3.2.2. Дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики.

3.2.3. Обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення.

3.2.4. Незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

3.2.5. Підвищення своєї кваліфікації шляхом саморозвитку і самовдосконалення, а також вчасного проходження відповідно до вимог законодавства курсової підготовки.

3.2.6. Дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт, тощо.

3.2.7. Надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти.

3.2.8. Об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

3.2.9. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами загальної середньої освіти.

3.2.10. Інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

3.2.1. Не розголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

3.3. Здобувачами загальної середньої освіти шляхом:

3.3.1. Поваги до педагогічних працівників.

3.3.2. Поваги честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від власних переконань.

3.3.3. Присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

3.3.4. Самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.3.5. Подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами.

3.3.6. Використанням у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них.

3.3.7 Не припустимості пропонування хабаря за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.

3.4. Батьками здобувачів загальної середньої освіти або особам, які їх замінюють, шляхом:

3.4.1. Виховання у дітей поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів однокласників, учнів інших класів, вчителів та інших людей.

3.4.2. Виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя.

3.4.3. Формування у дитини культури життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство.

3.4.4. Виховання поваги до державної мови та державних символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту школи, правил внутрішнього розпорядку.

3.4.5. Сприяння виконанню дитиною освітньої програми та досягнення дитиною передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання нею навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.5. Неприйнятним для всіх учасників шкільної спільноти є:

3.5.1. Навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності членів спільноти.

3.5.2. Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю, підробкою документів.

3.5.3. Перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами.

3.5.4. Використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів.

3.5.5. Вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління у тому числі і електронних сигарет, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння.

3.5.6. Пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

IV. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку ліцею.

4.2. Положення доводиться до батьківської громади на конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.

4.3. Заступник директора ліцею, який відповідає за методичну роботу:

- Забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок для публікацій на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;
- Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на анти-плагіат.

4.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування, тощо).

4.5. Посилення контролю учителів, керівників секцій Малої академії наук, голів методичних об'єднань щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

5.2. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

5.3. Порушення норм цього Положення, загальноприйнятих норм поведінки, ігнорування норм етики, моралі та громадської свідомості, етичних норм академічної та наукової діяльності може розглядатися як вчинення аморального проступку і передбачати накладання санкції, у т.ч, звільнення з роботи за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

5.4. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення або скорочення наданих закладом пільг, стипендій тощо.

VI. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія) – це незалежний орган, що діє у ліцеї з метою забезпечення моніторингу дотримання членами спільноти ліцею морально-етичних та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники батьківського, учнівськогосамоврядування та педагогічного колективу.

Склад комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

Термін повноважень Комісії – 1 рік.

6.3. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу.
- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу ліцею.
- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.
- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора ліцею для подальшого реагування.

6.4. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

6.5. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

6.6. За результатами засідання Комісії складається протокол. Який підписує голова (в разі його відсутності - заступник) та секретар.

VII. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Ліцей забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.2. Положення про академічну доброчесність вводиться в дію наказом директора.

7.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради ліцею та вводяться в дію наказом директора ліцею.

Використані джерела:

1. Закон України «Про авторське право та суміжні права» [Електронний ресурс]: Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Хартія основних прав Європейського Союзу [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 07.12.2000. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_524
4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. (Набрання чинності 28.09.2017) Режим доступу: <https://www.pedrada.com.ua/.../1484-znayomtesya-zakon-и...>
6. Положення про академічну доброчесність комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 11 Вінницької міської ради» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://sch11.edu.vn.ua/zy/html>.
7. Абетка директора. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. – Київ, Державна служба якості освіти, 2019 - 240 с.